

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА
ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ
ВЪПРОСИ**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 25 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, **предлагаме:**

Да се проведе обсъждане с г-н Борислав Сарафов в качество му на изпълняващ функциите главен прокурор на Република България относно прилагането на закона и дейността на прокуратурата и разследващите органи във връзка с доклада по чл. 138а, ал. 2 от Закона за съдебната власт относно дейността на прокуратурата по противодействие на корупционните престъпления, както и представяне на информация във връзка с предприетите от страна на прокуратурата действия и цялостният напредък на разследването по следните казуси с особена обществена значимост:

1. **Казусът „Осемте джуджета“** – разследване, свързано с организирана престъпна група и предполагаемо неправомерно влияние, в което участват бившият следовател Петьо Петров („Еврото“) и други длъжностни лица. Парламентарна анкетна комисия от 49-ото Народно събрание установи груби закононарушения и пропуски от страна на наблюдаващи прокурори, но до днес прокуратурата не е представила ясен публичен отчет за действията си. Липсва информация за дисциплинарни мерки, наказателни производства или отговорност на замесените. По-специално от висок обществен интерес е предоставянето на систематизирана информация относно образувани досъдебни производства, лица, привлечени към наказателна отговорност, магистрати, за които има достоверна информация, че са съпричастни към извършените престъпления или закононарушения, както и информация за образуване на дисциплинарни производства.
2. **Казусът „Нотариуса“** – същият е свързан с разкрития за устойчиво нерегламентирано влияние в съдебната система от престъпна мрежа около покойния Мартин Божанов. Проведените осем заседания на анкетна комисия в 49-ото Народно събрание събраха значителни доказателства за институционален натиск и зависимости, включително назначаване на свързани лица в правоохранителни органи. Докладът остана неприет поради разпускането на 49-ото НС, а прокуратурата не е дала отговор на множеството въпроси за образувани производства, реакции по сигнали и отчетност спрямо замесените магистрати.

3. **Контрабандният канал в гр. Пловдив** – след операция на ГДБОП през ноември 2024 г. бяха иззети над 1,8 млн. кутии нелегални цигари. Случаят предизвика сериозни скандали заради сигнали за вътрешно ведомствен натиск за спиране на операцията, заплахи срещу служители и предполагаема намеса от висши длъжностни лица. Представители на ПП–ДБ, включително Ивайло Мирчев и Божидар Божанов, отправиха въпроси и искания до МВР. В отговор до МВР прокуратурата е посочила, че не може да предостави информация относно хода на разследването. С оглед високия обществен интерес настояваме и.ф. главният прокурор да разясни позицията на прокуратурата, критериите за определяне на наблюдаващия прокурор, причините за отказа на информация, както и начина на координация с разследващите органи по случая.
4. **Случаите на купен и контролиран вот на изборите за 51-ото НС** – мащабна търговия с вот, документирана чрез видеонаблюдение, публични свидетелства и разследвания на медии и организации като BG Elves. След сезиране на Конституционния съд, с Решение №1/2025 г. бяха отменени резултатите за 16 депутати и ЦИК бе задължена да преизчисли мандатите. Прокуратурата не е представила ясен отчет за резултатите от тях, нито мерки за предотвратяване на нови изборни манипулации. Въпреки мащабността на изборната манипулация, прокуратурата все още не е представила публичен и систематизиран отчет за броя на образуваните досъдебни производства и извършените предварителни проверки, за използваните СРС, за повдигнатите обвинения – включително дали ключови лица, за които има данни от телевизионните репортажи и видеонаблюдението, са привлечени като обвиняеми – както и за предприетите действия с цел установяване на политическите поръчители, предвид че купеният вот обслужва конкретни партийни интереси, а не само индивидуални криминални дейности.
5. **Казусът „Ковачки“** – разследване на Антикорупционния фонд (юни 2025), разкрило мрежа от над 150 фирми, свързани с бизнесмена Христо Ковачки, предполагаемо укриващи данъци, злоупотребяващи с енергийни субсидии и въглеродни квоти. Представители на коалиция “Демократична България” подадоха сигнал до прокуратурата. Въпросът, който се поставя обаче, е защо разследването бе извършено от неправителствена организация, а не по инициатива на прокуратурата, при положение че значителна част от данните и фирмените връзки са публично достъпни от години. Липсва и информация дали прокуратурата е предприела активни действия по установяване на механизма на злоупотребите, техния мащаб и конкретната отговорност на свързаните лица. Предложението за създаване на временна комисия за факти и обстоятелства по случая бе блокирано в пленарна зала.

Настояваме, предвид високия обществен интерес и чувствителността на повдигнатите теми, изслушването да се проведе в открито заседание. Настояваме изпълняващия функциите главен прокурор на Р. България г-н Борислав Сарафов да изиска съгласие от съответните наблюдаващи прокурори за разкриване на материали по реда на чл. 198 от Наказателно-процесуалния кодекс и да предостави в заседанието на комисията наличните писма и евентуални откази. Това ще гарантира както отчетност пред Народното събрание, така и съблюдаване на процесуалните ограничения по неприключили разследвания.

Обръщаме внимание, че казусите “Осемте джуджета” и “Нотариуса” са част от наблюдението, което се осъществява от Европейската комисия в рамките на годишния Доклад за върховенството на правото, в т.ч. и относно институционалната реакция по тези казуси.

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ

Настоящото искане за обсъждане с участието на и.ф. главен прокурор в Комисията по конституционни и правни въпроси на Народното събрание се основава на съществени и обществено значими данни, свързани с системно бездействие, забавени или липсващи действия от страна на прокуратурата по ключови случаи, които засягат върховенството на закона, противодействието на корупцията, отчетността на институциите и доверието в съдебната власт.

Съгласно чл. 25 от действащия Правилник за организацията и дейността на Народното събрание, Комисията по конституционни и правни въпроси е задължена да провежда обсъждане с участието на главния прокурор най-малко веднъж на всеки три месеца, като част от системната парламентарна отчетност на прокуратурата и разследващите органи във връзка с прилагането на закона, предприетите действия по разследвания, предизвикателства в дейността им, взаимодействие с други институции и резултатите в борбата с престъпността и корупцията. От началото на 51-ото Народно събрание досега такова задължително обсъждане не е било проведено, което представлява съществено отклонение от нормативно установената процедура и лишава Народното събрание от конституционния механизъм на отчетност по отношение на прокуратурата. Такова обсъждане не е провеждано и през последните две години, въпреки съществуващото задължение за това в правилниците на 49-ото и 50-ото Народно събрание. Информацията, която изискваме да се предостави, следва да е достъпна и като част от ежегодния доклад по чл. 138а, ал. 2 от Закона за съдебната власт относно дейността на прокуратурата по противодействие на корупционните престъпления.

Провеждането на обсъждане с участието на и.ф. главен прокурор е не само правно задължително, но и наложително предвид множеството данни за системни институционални дефицити, неразследвани или забавени дела, както и високия обществен и политически интерес по конкретни казуси, свързани с тежки форми на корупция, изборни нарушения и нерегламентирано влияние в съдебната система. Поради това, настояваме за насрочване на открито заседание с участието на и.ф. главен прокурор г-н Борислав Сарафов по следните конкретни основания:

1. **Случаят „Осемте джуджета“** - разследване, свързано с организирана престъпна група за неправомерно влияние, корупционни практики и престъпления по служба, представляващо един от най-ярките примери за обосновани съмнения в неправомерно влияние, злоупотреба със служебно положение и корупционни практики в рамките на съдебната система. Казусът е с широка публичност след разследване на Антикорупционния фонд, публикувано през 2020 г., в което се описва дейността на предполагаема организирана група, свързана с бившия следовател Петьо Петров, известен с прякора „Еврото“, и други лица, за които се твърди, че са използвали служебните си и институционални позиции за лично облагодетелстване. Във връзка с тези данни, в рамките

на 49-ото Народно събрание и създадената временна анкетна комисия се проведеха редица изслушвания и анализи. В контекста на проведените заседания и стенограмите по тях се формулираха категорични изводи, включително че съществуват данни за груби нарушения на закона, допуснати от наблюдаващи прокурори в двете основни досъдебни производства по случая. Бяха отправени конкретни въпроси към прокуратурата относно: 1) причините за липсата на навременни и ефективни действия по разследванията, 2) основанията за прекратявания или забавяния на ключови процесуални действия, както и 3) какви дисциплинарни, етични или наказателни мерки са били предприети спрямо конкретни магистрати, за които се установява съпричастност или negliжиране на задълженията им. Независимо от високия обществен интерес и тежестта на събраните факти, до настоящия момент прокуратурата не е представила публична отчетност за извършените действия, нито за ангажирана отговорност от страна на замесените длъжностни лица. Това е сред причините, поради които настояваме случаят, публично известен като „Осемте джуджета“ да бъде изрично включен в дневния ред на исканото обсъждане с и.ф. главен прокурор, като той бъде поканен да представи изчерпателна информация за: текущия статус на досъдебните производства; предприетите дисциплинарни и институционални мерки; причините за бездействие в предходни етапи; както и обяснение защо заключенията на парламентарната анкетна комисия от 49-ото Народно събрание не са довели до отчетлива и прозрачна реакция от страна на Прокуратурата на Република България.

2. Случаят “Нотариуса” - казусът касае данни за организирана и дългосрочна мрежа за нерегламентирано влияние в съдебната система, съсредоточена около покойния Мартин Божанов, за когото има сериозни съмнения, че е упражнявал влияние върху съдии, прокурори и е съдействал за институционални назначения в съдебната власт, осъществявайки по същество търговия с влияние и други корупционни състави. В тази връзка, в рамките на 49-ото Народно събрание бе създадена специализирана Временна анкетна комисия за установяване на фактите и обстоятелствата около предполагаемото нерегламентирано влияние в правосъдната система, включително групата около Божанов, която проведе осем заседания и изслуша редица свидетели — действащи и бивши съдии, прокурори, журналисти, представители на институции и граждани. Комисията събра значителен обем документи, включително справки от държавни органи, становища на професионални сдружения и експертни анализи, които свидетелстват за съществуването на устойчив модел на натиск и зависимости, упражнявани от мрежата на Божанов. В изготвения проект на заключителен доклад са обобщени тревожни факти за системно, продължително и целенасочено влияние върху ключови длъжностни лица в съдебната система, както и за институционални пропуски и бездействие от страна на прокуратурата и други контролни органи. Сред поставените от комисията въпроси към прокуратурата са: образувани ли са досъдебни производства срещу лица от групата на Божанов; имало ли е предишни сигнали за това влияние и как са били обработени; по какви механизми ключови фигури от обкръжението на Божанов са били назначавани в структури на съдебната и

изпълнителната власт; както и какви мерки са предприети спрямо магистрати, за които има индикации, че са били обект на влияние или са съдействали на тази мрежа (обективирани в списъците с магистрати от “СС Клуб”). Въпреки сериозността на събраната информация, работата на комисията бе прекратена без приемане на окончателен доклад поради преждевременното разпускане на 49-ото Народно събрание и липсата на кворум на последното заседание. Така сериозните въпроси, поставени от парламентарната комисия, останаха без институционален отговор. В тази връзка настояваме случаят „Нотариуса“ да бъде включен като точка в рамките на поисканото изслушване на и.ф. главен прокурор, който следва да представи конкретна информация относно предприетите (или не предприети) действия по случая, да обясни основанията за тях и да посочи конкретните резултати от страна на прокуратурата по една от най-чувствителните теми, свързани с почтеността на съдебната система.

3. Случаят с контрабандата в гр. Пловдив - същият разкрива сериозни проблеми в правоохранителната система на България, включително предполагаемо институционално прикритие и политическо влияние. През ноември 2024 г. при операция на ГДБОП бяха открити над 1,8 милиона кутии цигари без бандерол в складове в селата Скutare и Царацово, на обща стойност близо 10 милиона лева. Въпреки значимостта на операцията, последваха тревожни сигнали за опити от страна на висши служители на МВР и ГДБОП да осуетят разследването, включително чрез разпореждания за прекратяване на операцията и дисциплинарни производства срещу участвалите полицаи. Гражданското движение БОЕЦ и бившият министър на вътрешните работи Иван Демерджиев изнесоха данни за натиск върху служителите, включително заплахи с наказателна отговорност, ако предоставят сведения по случая. Впоследствие, след обществен натиск и политически дебати, бяха предприети действия срещу някои от замесените висши служители, включително отстраняване на заместник-директора на ГДБОП Калин Литов. Народни представители от парламентарната група на “Продължаваме промяната - Демократична България” внесоха искане за решение на Народното събрание за задължение на министъра на вътрешните работи да предостави документи, представляващи класифицирана информация, касаеща случая. Въпроси и искания по реда на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание са отправяни от множество депутати в това число Ивайло Мирчев, Божидар Божанов и др. Въпреки това, остава неясно какви конкретни действия е предприела прокуратурата по случая, включително по отношение на възможното участие или бездействие на длъжностни лица. Предвид сериозността на случая и общественото недоверие, настояваме за изслушване на главния прокурор, който да предостави подробна информация относно предприетите действия, хода на разследването и мерките за гарантиране на отчетност и върховенство на закона.

4. Случаят с купуването на гласове по време на изборите за 51-ото Народно събрание на 27 октомври 2024 г. - В хода на изборите и непосредствено след тях, бяха подадени множество сигнали за нарушения, свързани с търговия на гласове, манипулиране на

избирателни списъци и неправомерно влияние върху избирателите. Сред тях бяха и тези във връзка с изнесените публични списъци от неформалната група BG Elves. Публично по медийни бяха представени и репортажи във връзка с явни нарушения в рамките на преброяването на изборните резултати, които отчетливо се виждаха от видеонаблюдението. На фона на тези сериозни опасения, Конституционният съд бе сезиран от народни представители от 50-ото Народно събрание с искане за произнасяне по законността на изборите. В резултат на това, съдът разпореди на Централната избирателна комисия да извърши преизчисление на резултатите от изборите в национален мащаб. След анализ на изборните книжа в 2 204 избирателни секции, което представлява 17,06% от всички секции в страната, бяха установени значителни разминавания в резултатите. Това доведе до решение на Конституционния съд №1/2025г. за обявяване на избора на 16 народни представители за незаконен и възлагане на ЦИК да определи нов състав на парламента. Предвид сериозността на установените нарушения и общественото недоверие в изборния процес, считаме за необходимо и.ф. главния прокурор да предостави подробна информация относно предприетите действия по разследване на сигналите за купуване на гласове, хода на досъдебните производства и мерките за гарантиране на отчетност и върховенство на закона. Особено важно е да се изясни какви конкретни действия са предприети срещу лицата, замесени в изборните нарушения, и какви стъпки се предприемат за предотвратяване на подобни инциденти в бъдеще.

5. Случая “Ковачки” - През юни 2025 г. Антикорупционният фонд (АКФ) публикува разследване, което разкрива, че Ковачки контролира мрежа от над 150 енергийни дружества чрез подставени лица и офшорни структури. Разследването посочва сериозни нарушения, а именно във връзка с незаконни стимули за държавни служители, измами със стотици милиони от данъци и осигуровки, злоупотреби с въглеродни квоти и изтичане на информация за проверки от Европейската прокуратура. В отговор на тези разкрития представители на коалиция “Демократична България” подадоха сигнал до прокуратурата за проверка за потенциално извършени престъпления. В тази връзка предвид сериозността на установените нарушения и общественото недоверие в институциите, настояваме в обсъждането с и.ф. главния прокурор да бъде предоставена подробна информация относно предприетите действия по разследване на случая, хода на досъдебните производства и мерките за гарантиране на отчетност и върховенство на закона.

Не на последно място, следва да се отчете, че необходимостта от изслушване на главния прокурор не произтича единствено от политически и парламентарни съображения, а се подкрепя и от водещи съсловни и професионални организации в рамките на съдебната власт. Съюзът на съдиите в България (ССБ) изрази в своя официална позиция пред 50-ото Народно събрание сериозна загриженост относно липсата на гаранции, че разкритите мрежи за влияние в казусите „Нотариуса“ и „Осемте джуджета“ са преустановили дейността си. Организацията подчерта, че работата на временните анкетни комисии по

тези случаи следва да бъде възобновена и поставена като приоритет, като в този контекст изрично настоя за изслушване на бившия главен прокурор и на действащия към онзи момент и.ф. главен прокурор Борислав Сарафов, заедно с други замесени длъжностни лица. Това категорично искане, изразено от водещата магистратска общност, допълнително подчертава належащата необходимост от пълна прозрачност, отчетност и институционална реакция, както и от активен парламентарен контрол върху действията и бездействията на прокуратурата по въпроси от изключително обществено значение.

С оглед гореизложеното, настояваме, че провеждането на обсъждане с и.ф. главния прокурор в Комисията по конституционни и правни въпроси е не само легитимно, но и неотложно и задължително, както поради правната уредба (чл. 25 ПОДНС), така и поради публичната и институционалната отговорност пред обществото. Обсъждането следва да се проведе в открит формат, като Комисията по конституционни и правни въпроси следва да приеме решение за това на свое заседание в най-кратък разумен срок, за да се гарантира пълна прозрачност и отчетност относно действията (или липсата на такива) от страна на прокуратурата по особено чувствителни и с висок обществен интерес казуси. В условията на дълбоко ерозирало обществено доверие в прокуратурата и съдебната система, всеки отказ за предоставяне на информация или формално отношение към горепосочените случаи би представлявало не просто институционален отказ от отчетност, а активно участие в дискредитиране на системата на наказателното правосъдие. Провеждането на това обсъждане не е политическа инициатива, а изпълнение на задължение, пряко произтичащо от закона и ПОДНС, поемане на отговорност пред обществото и в защита на принципите на правовата държава.

ВНОСИТЕЛИ: